

SARUNA UN ZIŅAS

Sapņainais disidents Kulakovs

Esmu Melngaiļa un Dārziņa tradīciju turpinātājs, kuriem primārais elements mūzikā ir spilgts tematisms

Gundega ŠMITE

Saruna ar Juri Kulakovu ik pa laikam nemanāmi aizvirzījās vēstures ceļos – tas gan bija vienīgais, kas lika atskārst komponista pūsgadsimta dzīves gājumu, kad ir sakrājies izvērtējamais un salīdzināmais. Juris joprojām ir jauns, sapņu pilns un nepieradināts.

Pirms nedēļas amerikāņu mūziķis un komponists Demetriuss Spaneass savās meistarklasēs Mūzikas Akadēmijā labu laiku stāstīja par savu veiksmīgo komponista karjeru, kurā neatņemama sastāvdaļa ir komerciāli produkti. Viņš dabiskā nepiespiestībā runāja par radošo procesu kā *produkta* veidošanu. Šis vārds man lika instinkti sarauties. Un aizdomāties par ētiskām nostādnēm, kas mums kā radošām personībām ir svarīgas. Piemēram, man kā akadēmisku izglītību guvušai komponistei šāda pieeja kompozīcijas procesam šķiet ļoti vienkāršota un pragmatiska. Varbūt vaina ir manī – esmu neelastīga un pārlietu konservatīva?

Juris Kulakovs: – Man riebjas, ka mūziku sauc par produktu. Pastāv uzskats, ka mūzika ir augstākā no mākslām. Kaut gan no mārketinga viedokļa tas ir produkts, es pret to attiecos kā konservatīvs idealists. Man piemīt zināms perfekcionisms – arī veicot pasūtījuma darbus, es neuztveru to lietišķi. Skaidrs, ka honorārs ir stimulē, taču radošā procesā laikā es par to nedomāju. Man ir būtiski izdarīt iespējami labi.

Gundega Šmite: – Arī, ja tu rakstītu mūziku reklāmām, pieceja nebūtu lietišķa?

– Produkts, stingri ņemot, ir jebkurš. Taču ir atšķirība starp stājmākslu un lietišķo mākslu. Mūzika reklāmā ir lietišķā māksla, kurai ir konkrēta funkcija. Piešķirt šādam produktam pozitīvu jēgu ar komponista emocijām tad būtu mans uzdevums. Augstās mākslas jomā (*domā*) tūri tehniski jau es varētu rakstīt dodekafoniski vai darboties kādā citā mūsdienu akadēmiskajā kompozīcijas tehnikā, bet es rakstu pilnīgi konservatīvi un vecmodīgi – diatoniskos trijskaņos (*Smejas*). Tiesa, man daudz kas interesē un patīk, piemēram, Mārtaņa Viļuma mūzika. Bet man pašam nav ne mazākās intereses šādi rakstīt. Tādā ziņā esmu Melngaiļa un Dārziņa tradīciju turpinātājs, kuriem primārais elements mūzikā ir spilgts tematisms. Arī latviskums un atbildība par katru noti. Šai ziņā esmu arī Imanta Kalniņa netiešs skolnieks. Kalniņš uzskata, ka galvenais mūzikā ir intonācija. Savukārt mans tiešais pasniedzējs – profesors Pēteris Plakidis, kuram es esmu ārkārtīgi pateicīgs, ielika ļoti labus akadēmiskus pamatus. Es parasti uz stundu atnesu kādas četras taktis – viņš paskatījās, piegāja pie plaukta, paņēma partitūras, un tad mēs visu stundu četrrocīgi lasījām no lapas Mocarta un Haidna simfonijas.

– Pēteris Plakidis bija arī mans pasniedzējs. Viņa zināšanas klasiskajā un romantiskajā mūzikā ir patiesi unikālas.

– Nāk vēl prātā tāda epizode – vienā no pirmajām stundām es pasniedzējam teicu: "*Es gribētu rakstīt filozofisku mūziku.*" Viņš uz mani tā paskatījās, ka es sapratu, cik tas tomēr ir abstrakti. (*Smejas*)

– Izklusās pēc Džona Keidža, kurš, pirmkārt, bija filozofs, vēlāk atrada mūziku kā komunikācijas veidu savām idejām. Vai tev ir kādas tuvas filosofijas skolas, kas ietekmējušas tavu radošo domu?

– Esmu ļoti daudz lasījis. Mediņu laikā staigāju ar Platona *Dialogiem* krūšu kabatā, ļoti nozīmīgs autors man bija Konstantīns Raudive, viņa *Dzīves kultūra I*. Un arī daudz lietu, kas saistītas ar teoloģiju. Kad man neskaitāmas reizes stājās ceļā režīms, bija doma studēt teoloģiju, jo baznīca ir atdalīta no valsts, un tas dod iespēju būt it kā citā vidē.

– Režīms laikam tiešām tev ir pamatīgi plūnijis. Visi *Pērkona* aizliegumi ...

– Pēc pirmā *Pērkona* aizlieguma man neļāva pabeigt akadēmiju kopā ar savu kursu – atrada formālus iemeslus, piemēram, ka neesmu laikā pieaicinājis diplomdarba vadītāju noklausīties savu eksāmenu. Pirmo reizi akadēmiju beidzu kā pūtēju un estrādes orķestru vadītājs un diriģents. Biju iesniedzis dokumentus, lai studētu kompozīciju, un tieši pirms eksāmena notika incidents ar Ogres vilcienu. Kad aizgāju uz eksāmenu, man paziņoja, ka neesmu pielaists, jo neesot kaut kas kārtībā ar dokumentiem. Iestājos gadu vēlāk uzreiz otrajā kursā. Pēc otra *Pērkona* aizlieguma Ministrijā parādījās slepens apkārtraksts, kas brīdināja neuzņemt

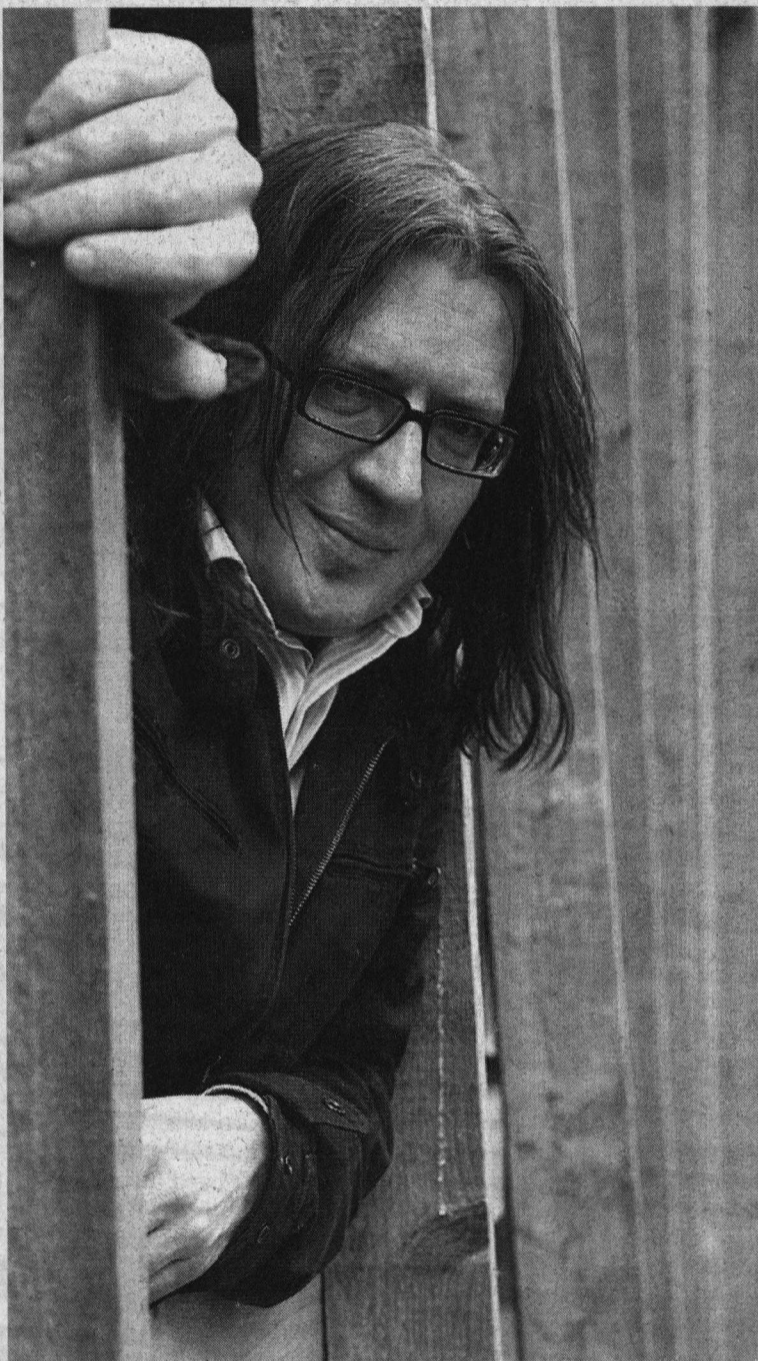

Foto: Andis KRAUZE

Juris Kulakovs: "Manas divas jaunākās lielās kantātes, arī nesen tapušais darbs Latvijas Radio korim un *Suitu sievām* apvieno akadēmiskās tendences un roku vai tautas mūziku"

– Vai ir kādi nozīmīgi citu autoru darbi, kas iezīmējuši pagrieziena punktus tavā muzikālajā domāšanā?

– Runājot par akadēmisko mūziku – liels pārsteigums man bija pirms dažiem gadiem dzirdētais angļu komponista Karla Dženkinsa *Adiemus*. Darbs ar starpžanra iezīmēm, kur piedalās vokālais ansamblis, dziedot bez vibrācijas āfrikāņu cilšu manierē. Tāds diatonisks romantisms savienojumā ar ķeltu etniskumu un spēcīgu ritmisku aktivitāti – skan ļoti svaigi un interesanti. Un, protams, Jans Tirsens – Satī tradīcijas turpinātājs franču mūzikā, plaši pazīstams kā mūzikas autors filmam *Amēlija*. Tad arī lielais Gurecka *hits* - 3. Simfonija. Ļoti skaista un saturīga mūzika.

– Arī ir ļoti veiksmīgs produkts – viens no pārdotākajiem akadēmiskās mūzikas ierakstiem.

– Tieši tā. (*Smieklis*)

– Kādas muzikālas iedvesmas bija būtiskas pašos mūzikā ceļa pirmsākumos?

– Jaunībā savukārt tie bija klasiku darbi. Mans galvenais favorīts bija Bēthovens un franču mūzika. Es biju viens no pirmajiem Latvijā, kam piederēja sintezators, līdz ar to man bija tā laime piedalīties, piemēram, Onegēra oratorijas *Žanna d' Arka* uz sārta atskaņojumā, kur spēlēja Marteno viņņus. Patiesībā ar franču sešinieku mana iedvesma beidzas. Protams, arī Debisi un Rāvēls man bija ļoti tuvi. Arī Ēriks Satī ar savu īpašo filosofiju un stāju. Savukārt saistībā ar rokmūziku tie, pirmkārt, ir *Bitli*. Kad mācījos Mediņos, uzskatīju viņus par vecmodīgiem, savukārt tagad domāju, ka viņi ir visizcilākie. Kāds mans draugs teica, ka ikviena *Bitlu* dziesma ir kā revolūcija, kur var atrast iedīgļus visai tālākai rokmūzikas attīstībai. Agrā jaunībā mani spēcīgi iespaidoja *Deep Purple*, *Queen*, *Sparks*, *Emerson/Lake/Palmer*, īpaši Musorgska *Izstādes gleznas* viņu aranžijā. Starp citu, pašos *Pērkona* pirmsākumos, kad

niskā metāla grupa *Sky Forgers*, kas labi kotējas Eiropā un daudz koncertē, dzied tikai latviski un instrumentālajās partijās izmanto koklītes, dūdas... Dziedāt angļiski, manuprāt, šobrīd ir tikpat banāli kā dziedāt krieviski. Rodas jautājums – kas tad ir adresāts?

– Jaunie rokmūziķi, iespējams, uzskata, ka latviešu valoda ir nosacīti provinciāla, bet angļu valoda stilīga. Tā viņiem dod iespēju vieglāk identificēties ar pasaules tendencēm un skanējumu.

– Latviešu valoda ir stilīga. Tāpēc, ka tā ir unikāla, un tā ir mūsu dzimtā valoda. Šodien angļu valodā runā pat ikviens muļķis.

– Vai tu esi ilgkrastītājs? Kāds ir tavs darba process pie kompozīcijas?

– Man iet ļoti grūti, un es vienmēr kavēju termiņus. Ņemot vērā, ka es rakstu tik superminimālistiski – diatoniskos trijskaņos, kur katram no tiem ir jābūt savā vietā. Līdzīgi arī ar instrumentāciju – es parasti pārskatu katra instrumenta partiju gan no ērtības, gan balsvedības viedokļa. Man šajā ziņā ir lielas priekšrocības, jo esmu spēlējis daudzus instrumentus – bērniībā trompeti, saksofonu, flautu, vēlāk arī bungas.

– Vai ilgais process saistīts ar pašu komponēšanu vai tā saukto pirmskompozicionālo periodu, kad tiek briedinātas domas, idejas, kamēr tās gatavas iemiesošanai partitūrā?

– Man būtiski un laiktīlpiģi ir abi periodi. Sākumā rodas atsevišķas frāzes un motīvi, bet to savēršana vienā veselumā, attīstīšana un izstrādāšana ir ilgs process. Bieži pareizie risinājumi aizkavējas, tiem ir vajadzīgs laiks. Manī nav nekas no Mocarta viegluma.

Ja nu vienīgi dzīves un muzicē-

šanas prieks (*smejas*).

– Tādā ziņā arī ir būtiska plaista starp tevi un komerciālas ievirzes komponistiem, kuri, netērējot laiku, strādā ar pārbaudītiem šabloniem. Un ar labu mūziku, labām idejām bieži ir kā ar labu vīnu – tām jānobriest.

– Jā, un kaut kādā brīdī tie risinājumi atnāk. Citādi jau es arī varētu pāris stundās kaut ko samurgot, bet galu galā neredzētu tam jebkādu jēgu.

– Tu aktīvi darbojies dažādos kompozīcijas laucīņos – teātra, animācijas filmu mūzika, stilizācijas, aranžijas, dziesmas, lieli vokālinstrumentāli darbi. Kas no tā visa tev pašam sagādā lielāku radošo gandarījumu?

– Starpžanra situācijas. Manas pēdējās divas lielās kantātes, arī nesen tapušais darbs Latvijas Radio korim un *Suitu sievām* apvieno akadēmiskās tendences un roku vai tautas mūziku. Kādā intervijā agrāk jau esmu teicis, ka akadēmiskajā mūzikā man pietrūkst rokmūzika, savukārt rokmūzikā – simfoniskais vēriens.

– Kas tuvākajā nākotnē ir tavā komponista redzeslokā?

– Jau trešo gadu Ivars Cinkuss gaida kantāti korim *Gaudeamus* un *Pērkona*. Tad esmu parakstījis līgumu ar Nacionālo operu par jaunas bērnu operas *Čingo Baba* sacerēšanu. Operas pamatā ir Vizmas Belševicas poēma, kuras pilnais nosaukums ir *Patiess stāsts par Čingo Babu, lielo gliemezi un jūras karaļa bēdām*. Tā ir par zēnu, kurš raudāja un kuru izmācīja, aicinot pieraudāt pilnu okeānu. Tur, zemūdens valstībā, gan viņam nepatika. ■

Demetriuss Spaneass savās meistarklasēs. Mūzikas Akadēmijā labu laiku stāstīja par savu veiksmīgo komponista karjeru, kurā neatņemama sastāvdaļa ir komerciāli produkti. Viņš dabiskā nepiespiestībā runāja par radošo procesu kā *produkta* veidošanu. Šis vārds man lika instinkti sarauties. Un aizdomāties par ētiskām nostādnēm, kas mums kā radošām personībām ir svarīgas. Piemēram, man kā akadēmisku izglītību guvušai komponistei šāda pieeja kompozīcijas procesam šķiet ļoti vienkāršota un pragmatiska. Varbūt vaina ir manī – esmu neelastīga un pārlieku konservatīva?

Juris Kulakovs: – Man riebjas, ka mūziku sauc par produktu. Pastāv uzskats, ka mūzika ir augstākā no mākslām. Kaut gan no mārketinga viedokļa tas ir produkts, es pret to attiecos kā konservatīvs ideālists. Man piemīt zināms perfekcionisms – arī veicot pasūtījuma darbus, es neuztveru to lietišķi. Skaidrs, ka honorārs ir stimulē, taču radošā procesā laikā es par to nedomāju. Man ir būtiski izdarīt iespējami labi.

Gundega Šmite: – **Ari, ja tu rakstītu mūziku reklāmām, pieeja nebūtu lietišķa?**

– Produkts, stingri ņemot, ir jebkurš. Taču ir atšķirība starp stājmākslu un lietišķo mākslu. Mūzika reklāmai ir lietišķā māksla, kurai ir konkrēta funkcija. Piešķirt šādam produktam pozitīvu jēgu ar komponista emocijām tad būtu mans uzdevums. Augstās mākslas jomā (*domā*) tūri tehniski jau es varētu rakstīt dodekafoniski vai darboties kādā citā mūsdienu akadēmiskajā kompozīcijas tehnikā, bet es rakstu pilnīgi konservatīvi un vecmodīgi – diatoniskos trijskaņos (*Smejas*). Tiesa, man daudz kas interesē un patīk, piemēram, Mārtiņa Viļuma mūzika. Bet man pašam nav ne mazākās intereses šādi rakstīt. Tādā ziņā esmu Melngaiļa un Dārziņa tradīciju turpinātājs, kuriem primārais elements mūzikā ir spilgts tematisms. Arī latviskums un atbildība par katru noti. Šai ziņā esmu arī Imanta Kalniņa netiešs skolnieks. Kalniņš uzskata, ka galvenais mūzikā ir intonācija. Savukārt mans tiešais pasniedzējs – profesors Pēteris Plakidis, kuram es esmu ārkārtīgi pateicīgs, ielika ļoti labus akadēmiskus pamatus. Es parasti uz stundu atnesu kādas četras taktis – viņš paskatījās, piegāja pie plaukta, paņēma partitūras, un tad mēs visu stundu četrrocīgi lasījām no lapas Mocarta un Haidna simfonijas.

– **Pēteris Plakidis bija arī mans pasniedzējs. Viņa zināšanas klasiskajā un romantiskajā mūzikā ir patiesi unikālas.**

– Nāk vēl prātā tāda epizode – vienā no pirmajām stundām es pasniedzējam teicu: "*Es gribētu rakstīt filozofisku mūziku.*" Viņš uz mani tā paskatījās, ka es sapratu, cik tas tomēr ir abstrakti. (*Smejas*)

– **Izklausās pēc Džona Keidža, kurš, pirmkārt, bija filozofs, vēlāk atrada mūziku kā komunikācijas veidu savām idejām. Vai tev ir kādas tuvas filosofijas skolas, kas ietekmējušas tavu radošo domu?**

– Esmu ļoti daudz lasījis. Mediņu laikā staigāju ar Platona *Dialogiem* krūšu kabatā, ļoti nozīmīgs autors man bija Konstantīns Raudive, viņa *Dzīves kultūra I*. Un arī daudz lietu, kas saistītas ar teoloģiju. Kad man neskaitāmas reizes stājās ceļā režīms, bija doma studēt teoloģiju, jo baznīca ir atdalīta no valsts, un tas dod iespēju būt it kā citā vidē.

– **Režīms laikam tiešām tev ir pamatīgi pluinijis. Visi Pērkona aizliegumi ...**

– Pēc pirmā *Pērkona* aizlieguma man neļāva pabeigt akadēmiju kopā ar savu kursu – atrada formālus iemeslus, piemēram, ka neesmu laikā pieaicinājis diplomdarba vadītāju noklausīties savu eksāmenu. Pirmo reizi akadēmiju beidzu kā pūtēju un estrādes orķestru vadītājs un diriģents. Biju iesniedzis dokumentus, lai studētu kompozīciju, un tieši pirms eksāmena notika incidents ar Ogres vilcienu. Kad aizgāju uz eksāmenu, man paziņoja, ka neesmu pielaists, jo neesot kaut kas kārtībā ar dokumentiem. Iestājos gadu vēlāk uzreiz otrajā kursā. Pēc otra *Pērkona* aizlieguma Ministrijā parādījās slepens apkārtraksts, kas brīdināja neuzņemt mani darbā Kultūras ministrijas sistēmā.

– **No malas raugoties, šķiet, kaut kādā ziņā ir mainījies tavš mākslinieka tēls un pozīcija. Ja agrāk tu biji radikāls disidents, tad tagad vairāk nostalgisks sapņotājs.**

– Tas ir ļoti sarežģīti. (*Domā*) *Pērkons* jau arī bija sapņotāji. Mēs tikai attiecīgā politiskā situācijā taisījām lielu troksni, kam bija rezonanse. Tagad ir citi laiki. Mūzikā, man šķiet, ideāli nav mainījušies vai zuduši. Šeit man gribētos citēt Blaumaņa dzejoli *Pērkons dārd*, kas ir *Pērkona* tituldziesma: Manu sirdi jūsmas pilda, / Redzot kā pa dabas ēku iet/ Daiļums savienots ar spēku.

– **Tu agrāk runāji par apzinātu atteikšanos savā mūzikā izmantot laikmetīgās kompozīcijas tehnikas. Man šķiet, ka tavas mūzikas demokrātiskajam raksturam gan nav saistības ar vēlmi tuvojies tautai. Tu raksti pēc savas dziļākās pārlicības.**

– Jā, es rakstu tā, lai man pašam par to būtu pārlicība. Lai tas man pašam patiktu. Mākslīgi un apzināti mēģinot izdabāt tautai, var ciest arī neveiksmi, jo reakcija taču tomēr nav paredzama. Ir svarīgi būt saskaņā ar sevi. Tad arī tas patīks citiem, vai vismaz daļai – lai cik divains un neparasts tas nebūtu.

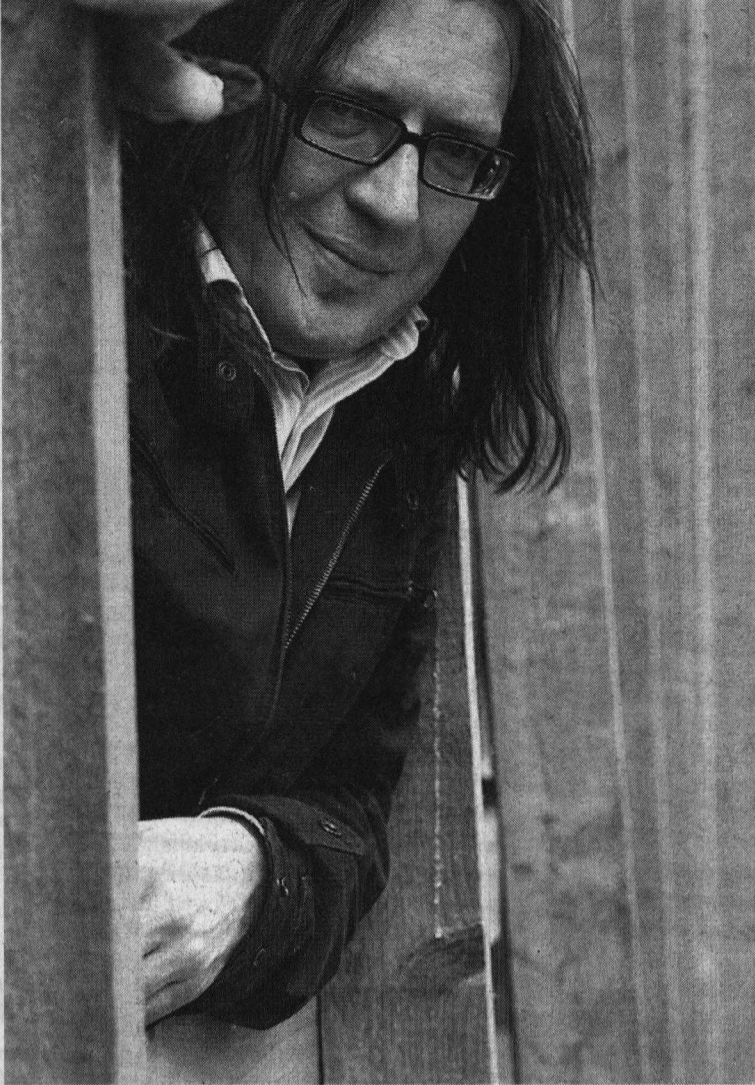

Foto: Andā KRAUZE

Juris Kulakovs: "*Manas divas jaunākās lielās kantātes, arī nesen tapušais darbs Latvijas Radio korim un *Suitu sievām* apvieno akadēmiskās tendences un roku vai tautas mūziku*"

– **Vai ir kādi nozīmīgi citu autoru darbi, kas iezīmējuši pagrieziena punktus tavā muzikālajā domāšanā?**

– Runājot par akadēmisko mūziku – liels pārsteigums man bija pirms daudziem gadiem dzirdētais angļu komponista Karla Dženkinsa *Adiemais*. Darbs ar starpžanra iezīmēm, kur piedalās vokālais ansamblis, dziedot bez vibrācijas āfrikāņu cilšu manierē. Tāds diatonisks romantisms savienojumā ar ķeltu etniskumu un spēcīgu ritmisku aktivitāti – skan ļoti svaigi un interesanti. Un, protams, Jans Tirsens – Satī tradīcijas turpinātājs franču mūzikā, plaši pazīstams kā mūzikas autors filmai *Amēlija*. Tad arī lielais Gurecka *hits* - 3. Simfonija. Ļoti skaista un saturīga mūzika.

– **Ari ir ļoti veiksmīgs produkts – viens no pārdotākajiem akadēmiskās mūzikas ierakstiem.**

– Tieši tā. (*Smieklī*)

– **Kādas muzikālas iedvesmas bija būtiskas pašos mūziķa ceļa sākumos?**

– Jaunībā savukārt tie bija klasiku darbi. Mans galvenais favorīts bija Bēthovens un franču mūzika. Es biju viens no pirmajiem Latvijā, kam piederēja sintezators, līdz ar to man bija tā laime piedalīties, piemēram, Onegēra oratorijas *Žanna d' Arka uz sārta* atskaņojumā, kur spēlēju Marteno viņus. Patiesībā ar franču sešinieku mana iedvesma beidzas. Protams, arī Debisi un Ravēls man bija ļoti tuvi. Arī Ēriks Satī ar savu īpašo filozofiju un stāju. Savukārt saistībā ar rokmūziku tie, pirmkārt, ir *Bitli*. Kad mācījos Mediņos, uzskatīju viņus par vecmodīgiem, savukārt tagad domāju, ka viņi ir visizcilākie. Kāds mans draugs teica, ka ikviena *Bitlu* dziesma ir kā revolūcija, kur var atrast iedīgļus visai tālakai rokmūzikas attīstībai. Agrā jaunībā mani spēcīgi iespaidoja *Deep Purple*, *Queen*, *Sparks*, *Emerson / Lake / Palmer*, īpaši Musorgska *Izstādes gleznas* viņu aranžijā. Starp citu, pašos *Pērkona* sākumos, kad vēl nebija pietiekami liels dziesmu repertuārs, taisījām līdzīgas akadēmiskās mūzikas apdares, piemēram, Musorgska *Nakts kailajā kalnā*, Grīga svītu *Pērs Gints*, Hačaturjana uvertīru baletam *Spartaks*. Tas viss bija loģisks turpinājums manām gaitām pašā pirmajā grupā *Arka*, kuras sastāvā bija Ainārs Ašmanis, vēlākais *Jumpravas* basists, *Credo* mūziķis Armands Alksnis un trombonists (bundziniēks) Andris Reinis. Vēlāk pievienojās arī Jānis Lūsēns. Spēlējām kopā, uzstājāmies, vinnējām arī vienā komjauniešu *festiņā* un tikām pie plates ierakstīšanas. Tas nenotika, jo ieraksta producenti pieprasīja elektro-disko mūzikas virzienu. Man vajadzēja progresīvo roku, es pastāvēju uz to un tiku patriekts (*Smejas*). Tā sākās slavenais *Zodiaks*.

– **Kā tu vērtē latviešu rokmūziku pasaules rokmūzikas kontekstā? Vai tā izceļas ar kādu etnisku savdabību?**

– Tā ir sāpīga tēma. Globalizācija, kosmopolitisms, amerikanizācija, kas nāk no medijiem, mūs ļoti ietekmē. Mēs, piemēram (t.i. *Pērkons*), nekad neesam dziedājuši angļiski, taču tagad latviešu pop/rokmūzikā tā ir parasta parādība. Šajā ziņā labu vidusceļu atradusi grupa *Prāta vētra*, kas uz āru izdod savas dziesmas angļiski, savukārt Latvijā dzied latviski. Latviešu smagā pagā-

šans uzskata, ka latviešu valoda ir nosacīti provinciāla, bet angļu valoda stilīga. Tā viņiem dod iespēju vieglāk identificēties ar pasaules tendencēm un skanējumu.

– Latviešu valoda ir stilīga. Tāpēc, ka tā ir unikāla, un tā ir mūsu dzimtā valoda. Šodien angļu valodā runā pat ikviens muļķis.

– **Vai tu esi ilgkrakstītājs? Kāds ir tavš darba process pie kompozīcijas?**

– Man iet ļoti grūti, un es vienmēr kavēju termiņus. Ņemot vērā, ka es rakstu tik superminimālistiski – diatoniskos trijskaņos, kur katram no tiem ir jābūt savā vietā. Līdzīgi arī ar instrumentāciju – es parasti pārskatu katru instrumenta partiju gan no ērtības, gan balsvedības viedokļa. Man šajā ziņā ir lielas priekšrocības, jo esmu spēlētājs daudzus instrumentus – bērniībā trompeti, saksofonu, flautu, vēlāk arī bungas.

– **Vai ilgais process saistīts ar pašu komponēšanu vai tā saukto pirmskompozicionālo periodu, kad tiek briedinātas domas, idejas, kamēr tās gatavas iemiesošanai partitūrā?**

– Man būtiski un laikietilpīgi ir abi periodi. Sākumā rodas atsevišķas frāzes un motīvi, bet to savēršana vienā veselumā, attīstīšana un izstrādāšana ir ilgš process. Bieži pareizie risinājumi aizkavējas, tiem ir vajadzīgs laiks. Manī nav nekas no Mocarta viegluma.

Ja nu vienīgi dzīves un muzicēšanas prieks (*smejas*).

– **Tādā ziņā arī ir būtiska plaisa starp tevi un komerciālas ievirzes komponistiem, kuri, netērējot laiku, strādā ar pārbaudītiem šabloniem. Un ar labu mūziku, labām idejām bieži ir kā ar labu vīnu – tām jānobriest.**

– Jā, un kaut kādā brīdī tie risinājumi atnāk. Citādi jau es arī varētu pāris stundās kaut ko samurgot, bet galu galā neredzētu tam jebkādu jēgu.

– **Tu aktīvi darbojies dažādos kompozīcijas laucīņos – teātra, animācijas filmu mūzika, stilizācijas, aranžijas, dziesmas, lieli vokālinstrumentāli darbi. Kas no tā visa tev pašam sagādā lielāku radošo gandarījumu?**

– Starpžanra situācijas. Manas pēdējās divas lielās kantātes, arī nesen tapušais darbs Latvijas Radio korim un *Suitu sievām* apvieno akadēmiskās tendences un roku vai tautas mūziku. Kādā intervijā agrāk jau esmu teicis, ka akadēmiskajā mūzikā man pietrūkst rokmūzika, savukārt rokmūzikā – simfoniskais vēriens.

– **Kas tuvākajā nākotnē ir tavā komponista redzeslokā?**

– Jau trešo gadu Ivars Cinkuss gaida kantāti korim *Gaudeamus* un *Pērkonom*. Tad esmu parakstījis līgumu ar Nacionālo operu par jaunas bērnu operas *Čingo Baba* sacerēšanu. Operas pamatā ir Vizmas Belševicas poēma, kuras pilnais nosaukums ir *Patiess stāsts par Čingo Babu, lielo gliemezi un jūras karaļa bēdām*. Tā ir par zēnu, kurš raudāja un kuru izmācīja, aicinot pieraudāt pilnu okeānu. Tur, zemūdens valstībā, gan viņam nepatika. ■

PATEICĪBA

Latvija Pasaules mūzikas dienās

Latvijas ISCM (*International Society of Contemporary Music*) sekcijas vadītāja Indra Riše izsaka pateicību visiem Latvijas Komponistu savienības biedriem, kuri piedalījās skaņdarbu atlases konkursā, kas saistīts ar Latvijas dalību ISCM organizētajā festivālā *Pasaules mūzikas dienas* Zviedrijā. Pēc konkursa nolikuma katru Savienības dalībvalsts katru gadu izvirza 6 skaņdarbus, kas tālāk tiek nodoti starptautiskās žūrijas vērtēšanā. Šajā reizē, ņemot vērā žūrijas (Selga Mence, Normunds Šnē, Andris Dzenītis) darba rezultātus, ISCM 2009 *Pasaules mūzikas dienām* tika izvēlēti sekojoši skaņdarbi: Marina Gribinčika *Voyager* obojai un kamerorķestrim; Arturs Maskats *Lord, I cry unto Thee* dubultkorim un solistiem; Rolands Kronlaks *Ledus laikmets* klarinetai solo; Eriks Ešenvalds *The last Letters* čellam un elektronikai; Anitra Tumševica *Blaze of Silence* pūtēju orķestrim; Indra Riše *Vējš, zeme un smaržas* stīgu orķestrim. ■